

Kompaktni foto-aparati (35 mm)

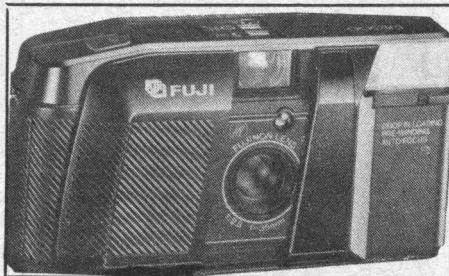
Dugo su proizvođači fotografiskih aparata, posebno onih koji treba da budu namenjeni širokim masama, lutali u proizvodnoj orijentaciji. Jednooki refleksni aparati, poput Nikona ili Lajkafleksa, bili su isuvrše skupi, a uz to i komplikovani za svakodnevnu upotrebu čoveku koji je od fotografije želeo jedino da ima dobru sliku a nije imao ni potrebe niti želje da se pobliže upoznaje sa istorijatom fotografije, tehnikom snimanja i tehnologijom nastanka fotografije.

Pokit Instamatik aparati formata 110 koje je plasirao Kodak i posle toga svi drugi počeli da proizvode, u početku su imali dosta uspeha. To su oni popularni fotografiski aparati, uglavnom pljosnatog oblika, na kojima pre snimanja gotovo ništa ne treba podešavati. Iako jednostavniji za rad, nisu definitivno prihvaćeni jer vrlo često nisu mogli da izadu na kraj sa svim situacijama snimanja, a mali format negativa ovog formata nije u stanju da obezbedi kvalitetnu fotografiju. Modeli sa disk filmom takođe se, po osobinama, mogu svrstati uz Pokit Instamatik. Isto tako ni instant fotografija, za čiji je razvoj najznačajnija firma Polaroid, nije ušla u sve pore života i rešila potrebe za dobrom, brzom i jevtinom fotografijom, koja se lako dobija i koja je svakome pristupačna.

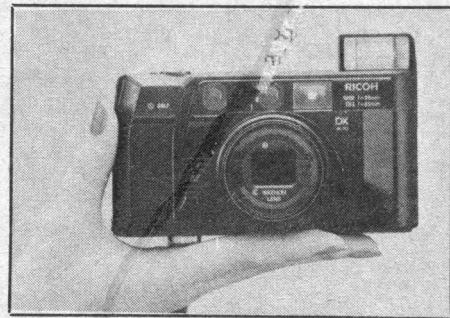
I tako je pred konstruktorima fotografiskih aparata stajao imperativ koji je nalagao potrebu za fotografskim aparatom koji će davati dobru fotografiju, biti jednostavan za rukovanje i imati pristupačnu cenu. Pre dvadesetak godina takav fotografski aparat ne bi još mogao da bude napravljen, ali savremena tehnologija, elektronika i hemija su bili odlučujući faktor pa se pre nekih pet-šest godina »radio« Canon AF 35. Bio je to fotografski aparat kome je trebalo samo kupiti film i dve baterije od po 1,5 V. Po ulaganju filma i stavljanju baterija sve ostalo: premotavanje filma do prvog snimka, uoštrevanje, izbor blende i ekspozicije, premotavanje sledećeg snimka i vraćanje filma u kasetu posle snimljenog zadnjeg snimka, ovaj fotografski aparat je sam radio. Kako su fotografije bile snimljene na filmu formata 35 mm, znači na dovoljno velikom negativu, i kvalitet fotografije je vrhunski. A pošto je film širine 35 mm najrasprostranjeniji tip filma, njegova cena nije visoka i svakome je pristupačna.

Canon AF 35 je bio početak i imao je samo jedan mali nedostatak, naime nije baš bio malih dimenzija i nije se mogao smatrati kompaktnim aparatom. Danas, samo nekoliko godina od prve realizacije ideje o kompaktnim aparatima, više fabrika proizvodi na desetine ovih malih fotografiskih aparata koji čak i totalnu fotografsku neznačilicu oslobođaju svih problema pri fotografisanju.

Pored osobina potrebnih dobrom kompaktnom fotografskom aparatu, navedenih u ovom članku, pojedini aparati su dobili i nova poboljšanja. Tako je uveden DX sistem označavanja osetljivosti filma (kada se takav film stavi u aparat koji ima DX podešavanje osetljivosti njegov svetlomer je automatski podešen na osetljivost dotičnog filma). Iako sve kompaktni aparati imaju ugrađene bliceve kod nekih od njih bliceve se uključuju automatski, čim nema dovoljno svetlosti za snimanje bez blica, dok nove, litijumske baterije omogućavaju da aparati u koje su ugrađeni rade i do pet godina bez njihove zamene. Neki kompaktni aparati imaju poklopac prostora za film sa datu-

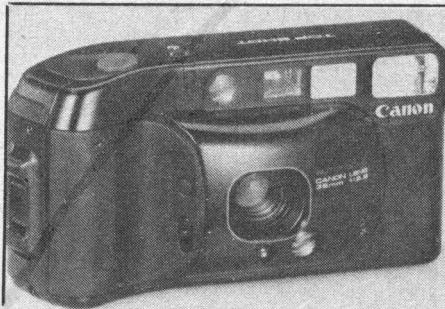
Sl. 1 Fuji DL 300

Sl. 2 Ricoh TF 200

Kompaktni fotografski parat sa potpunom automatiom. Ima interesantan sistem ulaganja filma, tako što se kaseta sa filmom ubacuje sa donje strane, čim se poklopac prostora za film zatvori film se odmah premota do kraja a pri snimanju se okreće u suprotnom pravcu. Objektiv je 2,8/35 mm, programirani elektronski zatvarač ima raspon automatskih ekspozicija između 1/4 i 1/330 sec, Automatsko DX određivanje osetljivosti filma, automatsko uoštrevanje pomoću infra-crvene svetlosti, displej na bazi tekućeg kristala na kome se vide svi elementi snimanja, kao i litijumsku bateriju koja je dovoljna za oko 1000 snimaka pod uslovom da je polovina od toga snimljena flešom, koji se automatski uključuje kada nema dovoljno svetlosti za snimanje iz ruke.

Ima mogućnost izbora dve žarišne daljine. Kada se bira široki ugao objektiv je 3,5/38 mm a pri snimanju malim uglom objektiv je 6,0/65 mm. Svi ostali detalji su standardni za ovaj tip aparata uključujući i litijumsku bateriju za koju tehnički podaci kažu da treba da traje 5 godina pod uslovom da se godišnje ne snima više od 10 filmova sa 24 snimka, što je sasvim dovoljno za prosečne amaterske potrebe. Evo još nekoliko tehničkih podataka: DX određivanje osetljivosti filma, zatvarač sa rasponom ekspozicija između 1/6 i 1/500 sec, snaga blica 13 (za 100 ASA), digitalni displej na bazi tekućeg kristala, ugrađeni autoknips.

Sl. 3 Canon TOP SHOT

Sl. 4 Chinon AUTO GX

Proglašen kompaktom kamerom Evrope 1986. godine. Bez obzira na tehničke podatke, koji su manje-više isti za sve kompaktne aparate TOP SHOT ima još jednu prednost nad ostalima. To je negov izvanredni dizajn i jednostavno rukovanje, koji će može se reći, teško biti prevaziđeni.

marom, koji na svakom snimku beleži i podatke o snimanju. Već postoji i kompaktni fotografiski aparati koji imaju objektive sa mogućnošću izbora dve žarišne daljine a nedavno se pojavio kompaktni aparat sa zum objektivom koji može da snima i u makro oblasti. Već je uobičajeno da se za uoštrevanje koristi infra-crvena svetlost što znači da je uoštrevanje moguće i u potpunom mraku. Najnovija tehnologija izrade sintetičkih masa omogućila je da ovakvi fotografiski aparati budu izuzetno laki i da imaju relativno pri-

stupačnu cenu. Iako su u početku bili namenjeni prvenstveno amaterima danas ih, zbog praktičnosti, izvanrednog kvaliteta slike i malih dimenzija, vrlo često koriste i profesionalci. Interesantno je da su neki od ovih kompaktnih aparata konstruisani tako da su u određenoj meri otporni na lakšu kvašenja, kišu ili prašinu, dok najsvremeniji modeli imaju displej izrađen na bazi tekućeg kristala na kome se digitalno očitava osetljivost filma ili broj već snimljenih kvadrata.

M. NIKOLJAĆIĆ